

Ezeket a jelentéktelen apróságokat csak az Országos Köznevelési Tanács kívánságára tettük szóvá.

Szerzőnk a hiányok és hibák ellenére is jó munkát végzett.

Rully János

Szitznyi Zoltán, Alázatos élet. é. n. (1944) Ruszka-bányai kiadás. 200 old.

Sajátos színeket egyesítő, romantikus hagyományokon épülő tanárregény. Hőse Varga Gyula, lelkes pedagógus. Igazán csak a gyermekek között érzi jól magát. Tanítványait mint saját gyermekeit tekinti és kezeli. Eredményesen tanít; fegyelmező ereje egyéniségéből fakad, melynek alapja a megértő szeretet. Feljebbvalói is kiváló nevelőnek ismerik. — Felesége nagyra-vágyó, elégedetlen asszony, aki urát adósságokba keveri. — Néhány évi tanári működés után kiderül hősünkről, hogy tüdőbajos; épen abban az évben, amikor osztálya a VIII.-ba ér. Már a beiratásokon betegnek érzi magát. Először ismerkedik meg egy újabb tanítványának az anyjával, özv. Falussynéval. Ideális, nemes vonzalom fejlődik ki a tanár szívében az asszony iránt. Ezért nem akarta elvállalni az igazgatóságot sem egy másik városban. Orvosa déli tájakra küldi gyógyulást keresni, de a tanáron a baj már elhatalmasodott...

A regényről nem a tartalma, hanem a beállítása miatt emlékeztünk meg. A szokványos tanárbrák vonásait találjuk Varga Gyulán... De figyelemre méltó a hivatástudatnak és az ifjúság ügyéért való lelkesülésnek az a magátfelejtő odaadása, mely Varga Gyula életét nemcsak alázatos, de áldozatos életté avatja.

Ma még — reméljük — több helyen munkálkodnak önzetlenül és ismeretlenül ilyen tanárregényiségek. Ideje lenne, hogy középosztályunknak ez az egyik legszolidabb és legáldozatosabb rétege elnyerje ideális és önfeláldozó hivatásszeretetének látható elismerését is. Hiszen a nevelésügyben való minden befektetés tulajdonképpen a honvédelem terén fog egyszer kamatozni.

Visy József

Saad Ferenc, A nagyvárad-i hadapródok. Egyetemi Nyomda. 1943. 169. old.

Az ifjúsági regények jelentős szerepet játszanak növendékeink érzelmi világának alakításában. A fenti regénnyel kapcsolatban a hazafias-katonai nevelésnek azokra a követelményeire akarunk rámutatni, amelyeket elsősorban a történelmi, a honvédelmi ismeretek órái, továbbá a leveteképzés szolgáltatnak.

Saad a nagyvárad-i katonanövendékek mozgalmas életét mutatja be a világháború és a forradalom korában. Célja nemes szórakoztatás és oktatás. Rámutat az összeomlás okaira; elemzi a megakadályozásának megelőző módjait. Ennek során elmeséli az 1919. évi nemzetmentés eseményeit, elsősorban a szegedi ellenforradalom jelentős erőfeszítéseit.

A mű 10—16 éves fiúk számára érdekes és tanulságos ajándékkönyv. A kamaszkor becsvágya, tettvágya és kalandszomja nyer benne nemes ki-